

Actuariaatcongres 2022

Duurzaamheid, hoe ga jij
bijdragen?

7 maart 2022

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Building a better
working world

Laten we ons introduceren

Bouke Evers

Associate Partner, FSO Consulting
Mobile: +316 2908 3203
Email: bouke.evers@nl.ey.com

Marc van Houdt

Manager, FSO Consulting
Mobile: +316 5246 5878
Email: marc.van.houdt@nl.ey.com

Agenda

Introductie & Agenda

Schetsen van achtergrond

Hoe ziet onze toekomst eruit?

Wat betekent dit voor de (financiële) sector

Voorbeelden en de rol van de actuaris

Conclusie

Wie zit er in de zaal?

Ga op je telefoon naar Wooclap.com/RGHRAI

Schetsen van achtergrond

Wat is Sustainable Finance?

Een definitie van Sustainable Finance

Elke vorm van financiële dienst die de integratie van lange termijn **environmental, social en governance (ESG)** criteria stimuleert in business beslissingen om meer gelijke, duurzame en inclusieve resultaten te verkrijgen voor alle stakeholders.

Wat is ESG?

Environmental, social and governance (ESG) verwijst naar de drie centrale factoren om de **duurzaamheid en ethische impact** van een investering te meten. Veranderende sociaal-economische factoren veroorzaken een groei in ESG strategieën.

Wie zijn de aanjagers van Sustainable Finance?

Voorbeelden van ESG doelstellingen:

Hoe beïnvloed je het milieu en welke mogelijkheid heb je om risico's te mitigeren die slecht voor het milieu zijn?

Welke relaties heb je met andere bedrijven en groepen, en wat is je houding ten opzichte van diversiteit, gelijkwaardigheid en mensenrechten?

Hoe beheers je je interne processen om te zorgen voor accurate en transparante accounting, en het voorkomen van belangenverstrengeling en illegale praktijken?

Environmental	Social	Governance
Klimaat verandering Biodiversiteit Vervuiling Grondstoffenbeheer Water gebruik Energie gebruik Kern Energie	Mensenrechten Gezondheid & veiligheid Gelijkwaardigheid en diversiteit Supply Chain Management Relaties met de gemeenschap Data Beveiliging en Privacy Veiligheid van producten	Bestuursstructuur & compensatie Accounting en Auditing Standards Leadership, Diversiteit en onafhankelijkheid van bestuurders Managen van opvolgers Rechten van aandeelhouders

Het EU Sustainable Finance Actie Plan is een belangrijke katalysator voor de ontwikkelingen in Europa op het gebied van duurzaamheid

Setting the scene

EU heeft de 17 Sustainable Development Goals van de UN 2030 Agenda voor Sustainable Development als leidende principes geaccepteerd.

Vanaf dat moment is de EU gecommitteerd om duurzaamheid central te zitten en de transitie in de zetten naar een lage CO2 economie.

Het financiële systeem heeft een centrale rol te spelen door te reageren op de catastrofale en onvoorspelbare gevolgen van klimaatverandering en uitputting van natuurlijke grondstoffen.

Voor een groenere en meer duurzame economie is er een fundamentele verandering nodig om privaat kapitaal te heroriënteren naar meer duurzame investeringen.

In 2018 stelde de EC's Sustainable Finance strategie twee centrale uitgangspunten:

A

Verbeteren van de bijdrage van Finance aan duurzame en inclusieve groei door het financieren van de maatschappij

B

Versterken van financiële stabiliteit door het integreren van Environmental, Social en Governance (ESG) factoren in beleggingsbeleid.

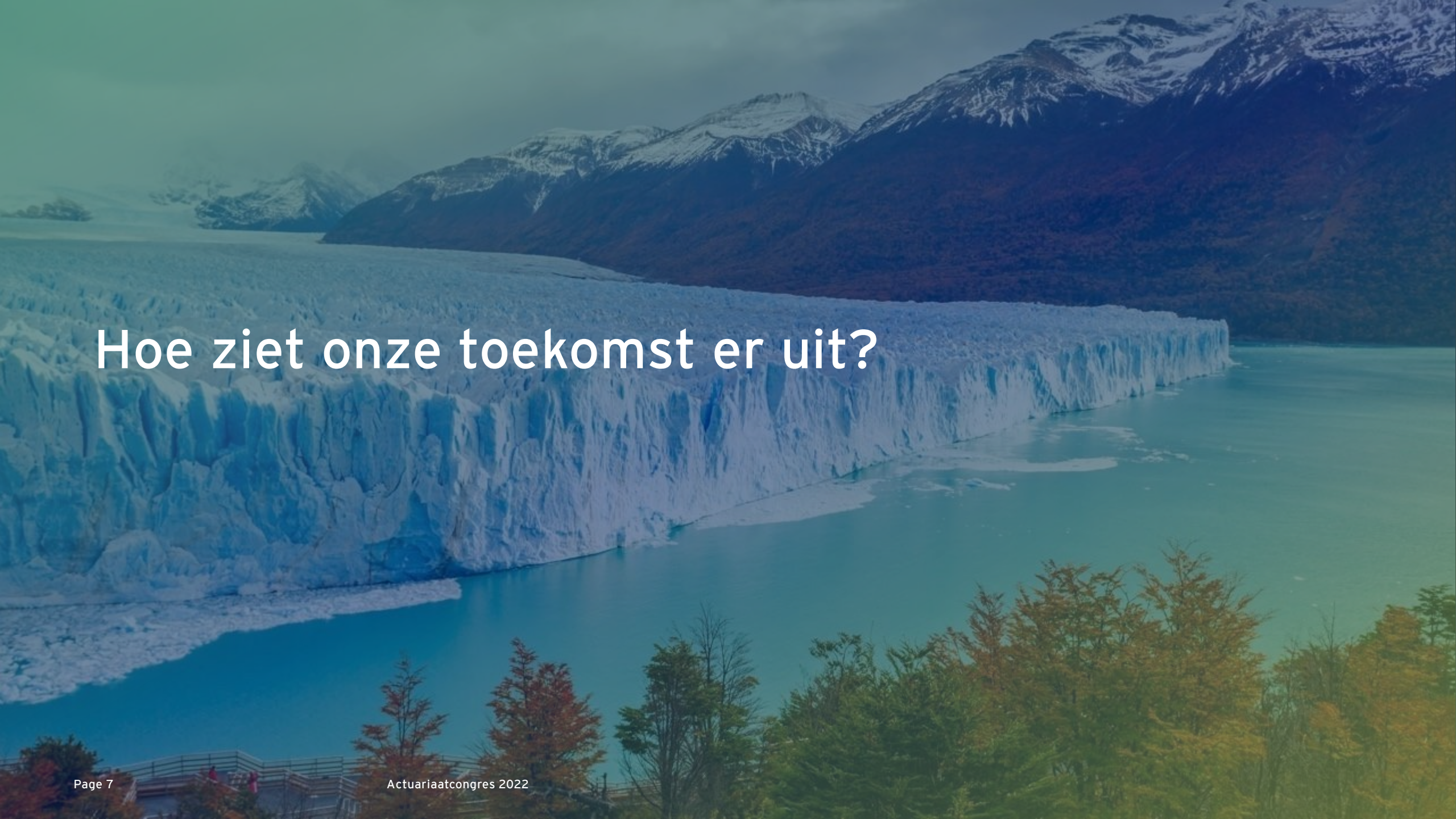
EU Sustainable Finance Actie Plan doelstellingen

1 Heroriënteren van kapitaalstromen richting duurzame investeringen

2 Duurzaamheid als reguliere bedrijfsvoering bij risico management

3 Uitdragen van transparantie en lange termijn denken

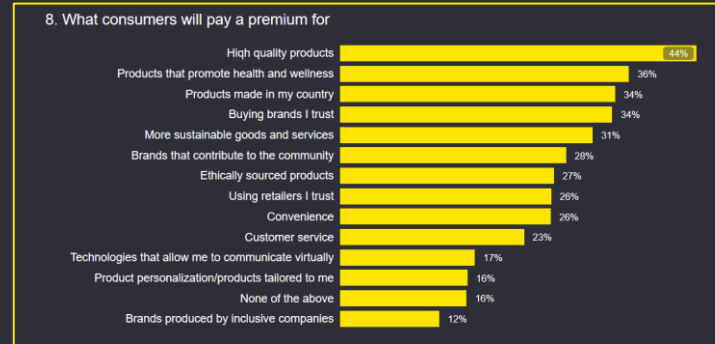
A wide-angle photograph of a massive glacier, likely Perito Moreno, flowing into a turquoise lake. The glacier's edge is jagged and steep, with visible crevasses. In the background, dark, forested mountains are partially covered in snow under a cloudy sky. The foreground shows the tops of evergreen trees and a wooden viewing platform with a railing.

Hoe ziet onze toekomst er uit?

Stakeholders verwachten steeds meer rondom lange termijn waarde creatie

1. Klimaat verandering wordt gezien als top 3 risico voor negatieve impact op groei (32% van CEOs, 28% van besturen, 44 % investeerders)

2. **Consumenten** zijn bereid meer te betalen voor producten met duurzame kenmerken (b.v. lokaal, gezond, bijdragen aan maatschappij)

3. **127 overheden** - verantwoordelijk voor meer dan 60% van wereldwijde emissies - overwogen of implementeren net zero commitments.

4. Tussen januari en November 2020 werd er **\$288 miljard** in duurzame assets geïnvesteerd door beleggers in ETFs en mutual funds, een groei van **96%** ten opzichte van 2019

5. **60% van millennials** zou een salarisverlaging accepteren om voor een maatschappelijk verantwoord bedrijf te werken

6. **Regelgeving wordt strenger:** EU/ETS voor broeikasgas emissies; Circulaire economie (eco-design); Groen, CO2 belasting, EU Taxonomie

Hoe vertaalt dit zich naar onze toekomst?

The "Green Road"

The "Rocky Road"

Een selectie van klimaat scenario's die worden gebruikt door Europese banken en verzekeraars

NGFS scenario's (45 scenario's beschikbaar)

Disorderly transition (*late policy action*)

Een plotseling transitie scenario dat er in slaagt om een maximale temperatuurstijging van 2° C te bereiken (relatief aan pre-industriële niveaus) per 2100. Transitie risico is het grootst.

Orderly transition (*early policy action*)

Een lange termijn ordelijk transitie scenario dat over het algemeen in lijn is met het Parijs akkoord. Dit komt overeen met een maximale temperatuurstijging van 2°C per 2100 (relatief aan pre-industriële niveaus).

Hot house (*no policy action*)

Een 'hot house' scenario waarbij een maximale temperatuurstijging van 5°C (relatief aan pre-industriële niveaus) per 2100 waar geen transitie is gemaakt. Klimaat verandering is maximaal.

International Energy Agency

Current policy scenario

Het scenario dat volgt als de wereld op het huidige pad vervolgt.

Stated policy scenario

Integreert de doelen en intenties van huidig beleid.

Sustainable development scenario

Laat een manier zien om duurzame energie doelen volledig te bereiken, waar snelle en brede veranderingen nodig zijn over het hele energie systeem.

Net zero by 2050 scenario

Scenario waarin net zero emissies per 2050 worden bereikt op global niveau, wat overeenkomt met een 50% kans om de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1.5 °C.

UN PRI Inevitable Policy Response

Inevitable Policy Response

Een transitie scenario waarin een significante beleidswijziging op nationaal en internationaal niveau wordt doorgevoerd per 2025.

Input voor modellen

- ▶ Identificeer variabelen die impact hebben op het risico van je portefeuille
 - ▶ BBP,
 - ▶ Werkloosheid,
 - ▶ Populatie groei,
 - ▶ Energieprijs,
 - ▶ ...
- ▶ Kies de relevante scenario's om te integreren in het risico management framework
- ▶ Integreer tenminste variabelen die nu al in modellen worden gebruikt

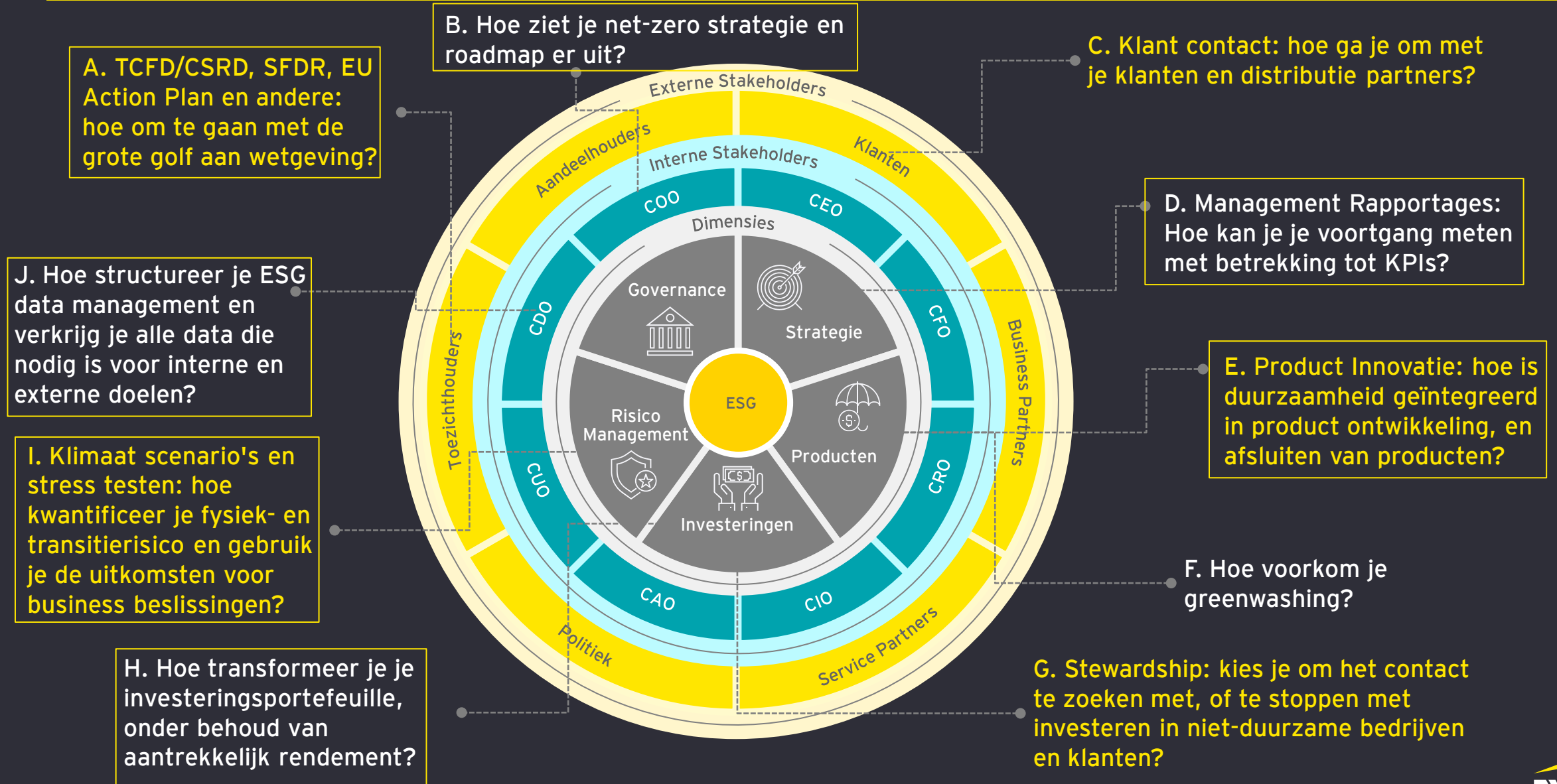
Hoe ziet u de wereld veranderen?

Ga weer naar Wooclap.com/RGHRAI

Wat betekent dit voor de financiële sector?

Het integreren van duurzaamheid zorgt voor een complete business transformatie over alle aspecten van het operationele model

EY approach voor Parijs alignment voor verzekeraars

1

BEGRIJPEN VAN KLIMAAT
RISICO'S EN KANSEN

2

ONTWIKKELEN VAN KLIMAAT
STRATEGIE

3

IMPLEMENTEREN VAN
KLIMAAT STRATEGIE

4

COMMUNICEREN VAN
VOORTGANG

EY CLIMATE APPROACH FOR INSURANCE (UNDERWRITING AND CLAIMS), INVESTMENTS, AND OPERATIONS

FASE 1

Begrijpen van de impact van klimaat op je business model en je balans, je CO2 exposure en voetafdruk en de risico's en kansen die je hebt

FASE 2

Ontwikkelen van een klimaat strategie die is geïnformeerd door je klimaat risico inschatting (zowel fysiek als transitierisico), impact op het business model en op stakeholders

FASE 3

Het implementeren en integreren van je klimaat strategie over drie vlakken: verzekeren (claims en risico acceptatie), investeringen en (interne) operaties

FASE 4

Het communiceren van de overall klimaat en net zero strategie en je daaropvolgende voortgang

Scenario Analyses

Strategie

Risico
Management

Rapportages,
Metriecken, Doelen

Governance om klimaat strategie te integreren in het business model

Begrijpen van Risico's

Ontwikkelen van STRATEGIE voor
KANSEN en RENDEMENT

MOBILISEREN en implementeren
engagement strategie

RAPPORTAGES

Scenario analyses en stress testen

Overwegingen voor risico modellering

Voorbeeld overwegingen voor een klimaat risico assessment vanuit de toezichthouder:

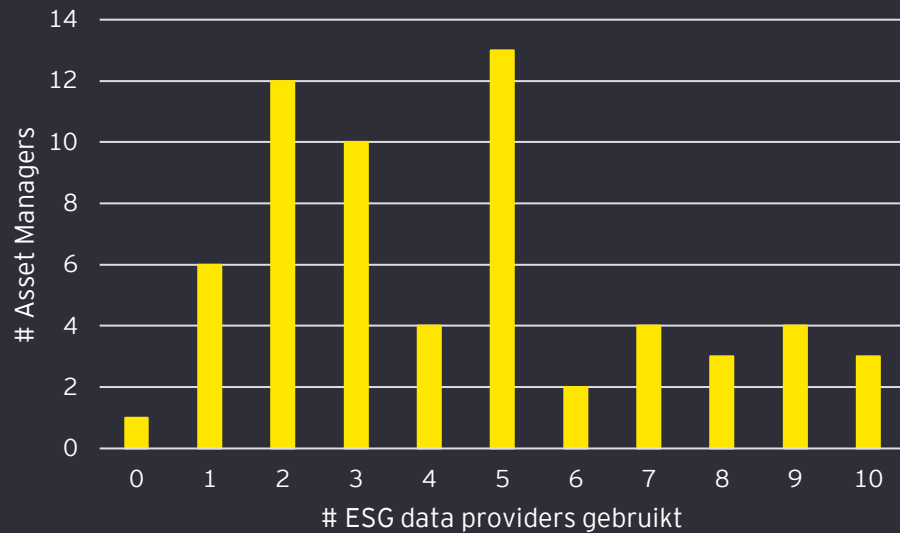
1	2	3	4	5	6	7	8
							
Test Benadering	Balans Assumpties	Tijdshorizon	Scenario Specificatie	Modelleer Overwegingen	Data bronnen & Beschikbaarheid	Tegenpartij Assessment	Inzending per organisatie
- Assessment van impact fysiek- en transitierisico - Kwantificeren van gecombineerde of separate impact - Wat is de scope van de assessment - Granulariteit van sectoren (b.v. 56 sectoren zoals in de World Input-Output Database, of minder granulair)	- Statische of dynamische balans, of beide - Statische balans geeft impact op de portefeuille van vandaag, dynamische balans geeft inzicht in mogelijke respons van de instituties (b.v. welke industrieën worden niet langer gefinancierd)	- Volledige tijdshorizon (b.v. 30 jaar of langer) - Projecties over meer frequente intervallen (b.v. elke vijf jaar)	- Selectie van klimaat scenario's (b.v. NGFS orderly, disorderly, hot house scenario's) - Variabelen voor macro-economie en financiële markten - Fysiek- en transitierisico variabelen - Mate van detail van input assumpties te worden gedefinieerd door toezichthouders (b.v. sector niveau)	- Top-down: Sector Niveau Modelleren - Bottom Up: Assessment van individuele tegenpartijen - Gelaagde benadering - Verzekeringstechnisch risico - Kredietrisico - Marktrisico / Operationeel Risico	Fysiek risico: - Lokatie specifieke data - Zakelijk b.v. lokatie van assets die inkomen genereren) - Consumenten (b.v. sub-postcode niveau data om specifiek fysiek risico te classificeren) Transitie Risico: - Zakelijk: Industrie/Sector niveau - Retail: werkzaam in welke sector	- Tegenpartij niveau assessments vergen extra informatie, en betrek tegenpartijen op hun klimaat / business strategie om transitie/fysiek risico te mitigeren, gevoeligheid van winst naar energieprijzen etc. - Projecteer kosten, opbrengsten en balansveranderingen vanuit business strategie	- Dimensie van output: b.v. Geografie, Sector, Risico's. Belangrijkste exposures - Verzekeringstechnisch risico

Asset Managers gebruiken een verscheidenheid aan ESG data providers, waar MSCI, Sustainalytics en TruCost het meest wijdverspreid zijn

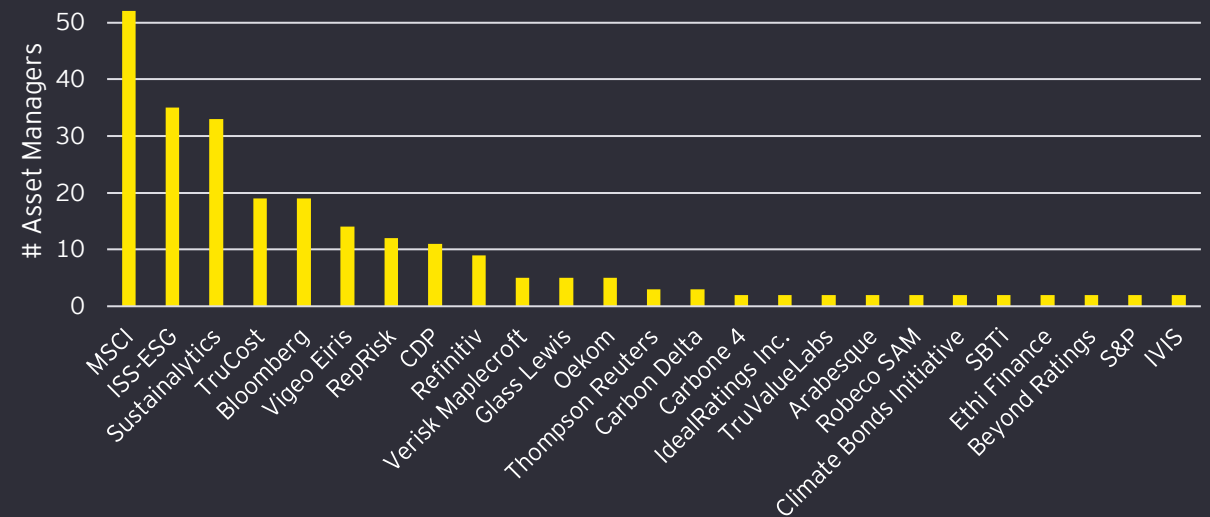

Analyse van 62 Asset Managers in EMEIA en de US over het gebruik van ESG data providers

Het aantal verschillende data providers gebruikt door Asset Managers om hun ESG data te verkrijgen:

Het aantal Asset Managers dat elke provider gebruikt voor ESG data:

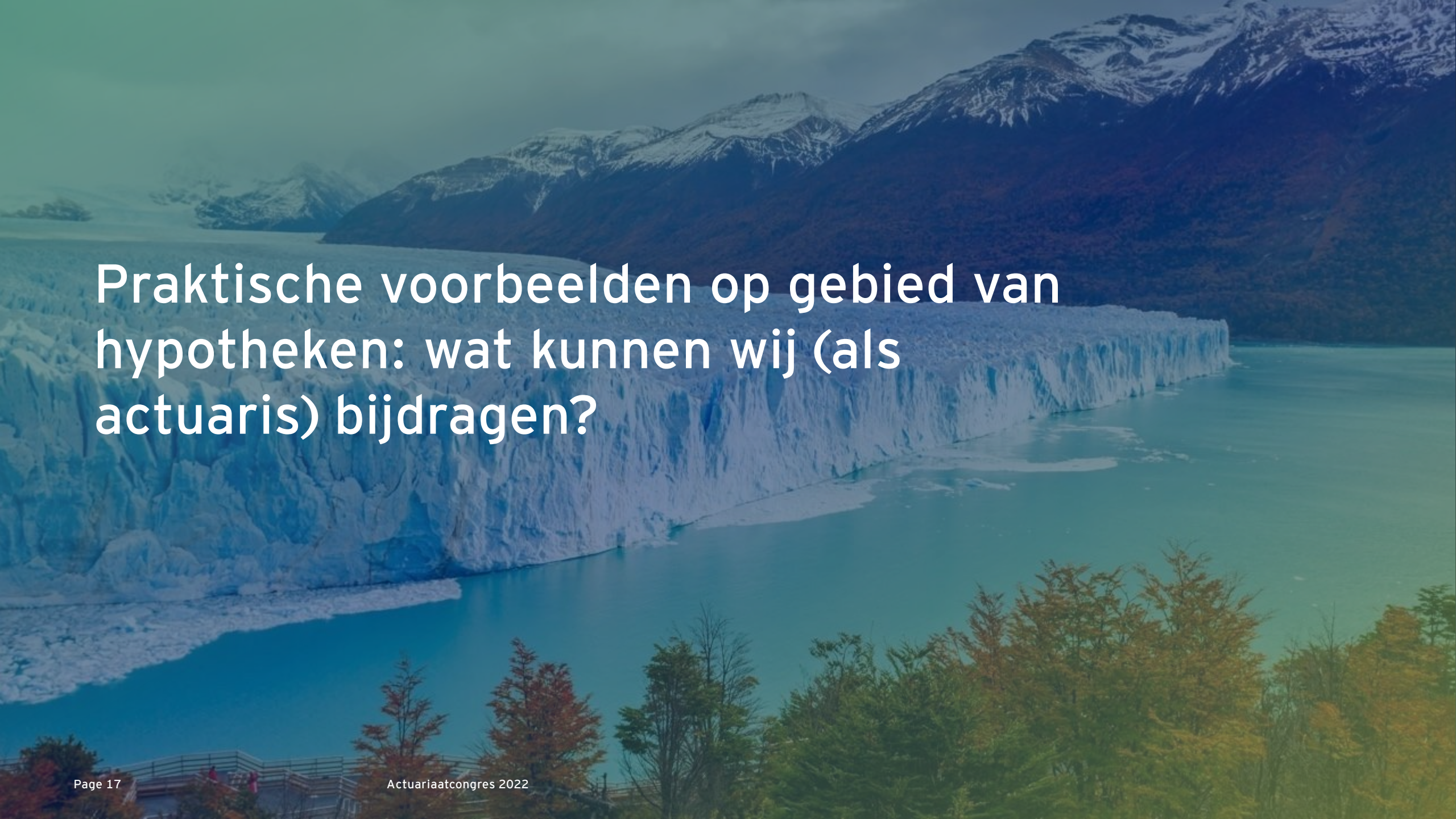
Additionele ESG data providers die worden gebruikt bij een enkele Asset Managers zijn: TPI, FTSE Russell, Rhodium Group, Capital Profile, Influence Map, ECPI, South Pole, SigWatch, Egan Jones, CFRA, Clarity.AI, Asset4, SVVK-Asir, Moodys, Impax, ENTIX, Vivid Economics, FourTwentySeven, RiskWise.

De meerderheid van de geanalyseerde Asset Managers gebruikt tussen de twee en vijf verschillende ESG data providers. We observeren ook enkele Asset Managers die tot 10 verschillende ESG data providers gebruiken om ESG te integreren in hun business.

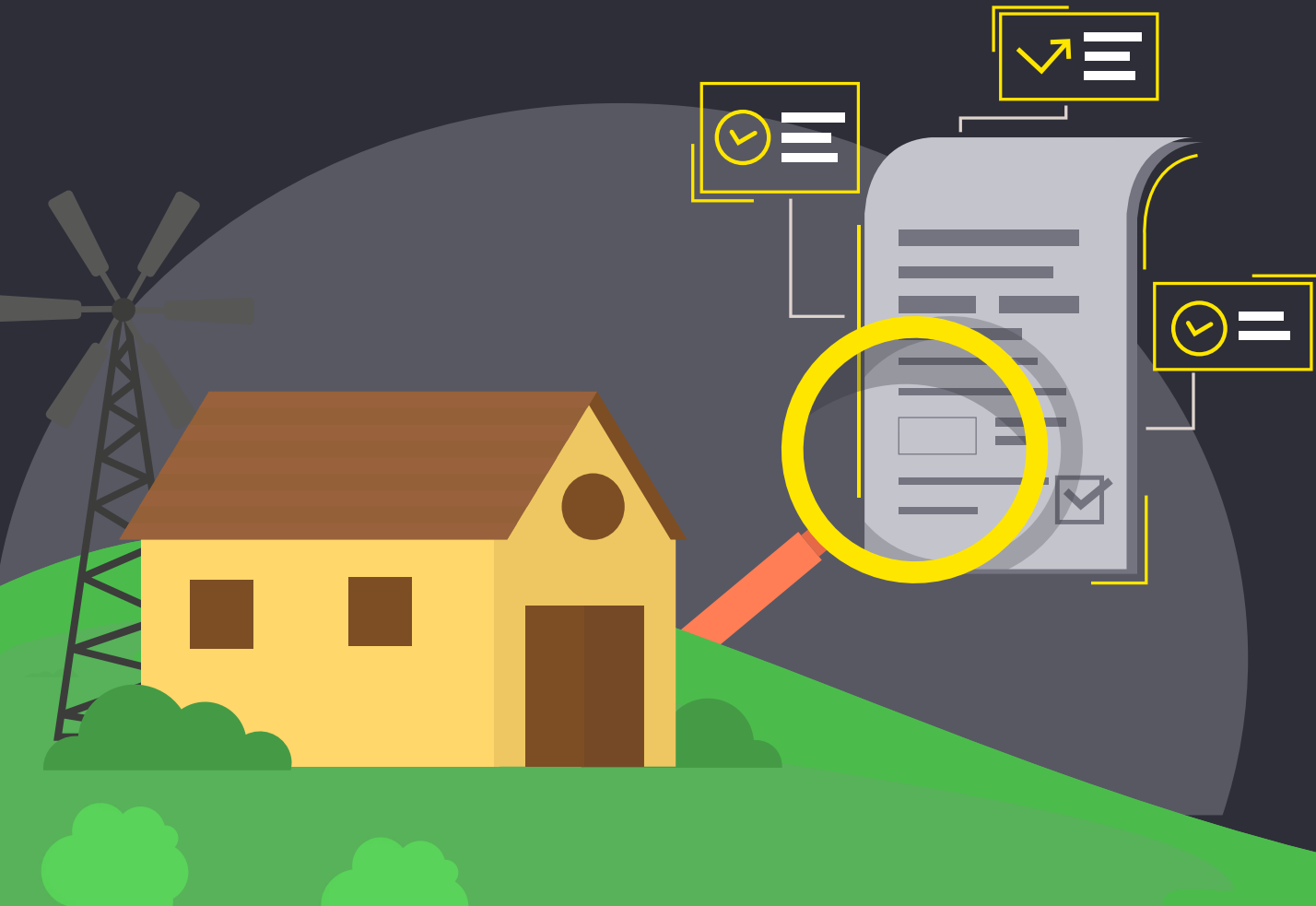
ESG data provider markt leiders: MSCI wordt gebruikt door 52 van de 62 geanalyseerde Asset Managers en is de leidende provider in de WAM ESG data space. MSCI wordt gevolgd door ISS-ESG en Sustainalytics, die door 35 Asset Managers in de analyse worden gebruikt.

Praktische voorbeelden op gebied van hypotheken: wat kunnen wij (als actuaris) bijdragen?

De EU Taxonomie en ORSA regelgeving zijn van invloed op hypotheek

- ▶ EU Taxonomie: gezamenlijke definitie van duurzaam, volgens ESG criteria
- ▶ EIOPA ORSA opinie: lange termijn klimaatrisico meenemen in ORSA, onder meerdere klimaatscenario's

Vaststellen en blijven meten van KPIs als onderdeel van een (net-zero) strategie

- ▶ Wat is de huidige CO2 voetafdruk van de hypotheekportefeuille? Welke methodologie volgen we hierin?
- ▶ Wat zijn de juiste Key Performance Indicators om voortgang te meten?
- ▶ Hoe maken we voortgang inzichtelijk?

Nieuwe producten en voorwaarden zijn nodig om klanten te ondersteunen richting een duurzame toekomst

Duurzaamheidskorting voor hypotheek populair: dit rentevoordeel bieden 7 grote geldverstrekkers bij energiezuinige woning

Business Insider Nederland, ANP

🕒 24 nov 2021

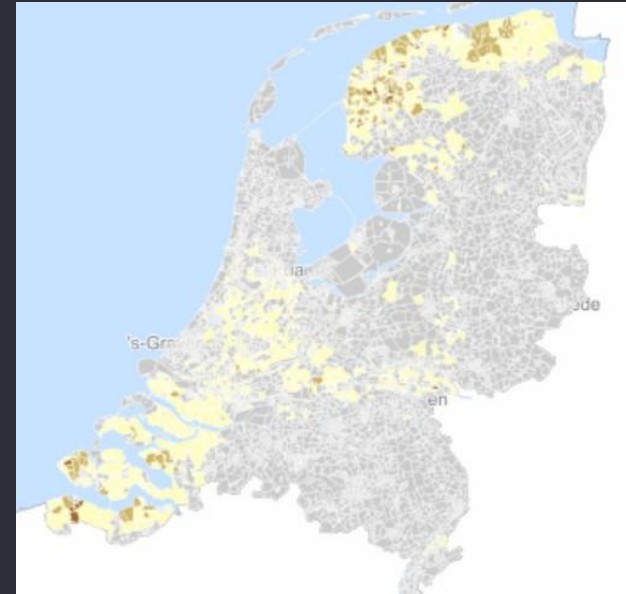
Richt je je op alleen groene hypotheek, of kies je voor een bredere portefeuille?

- ▶ Waar willen we aan bijdragen met onze hypotheekportefeuille?
- ▶ Is het sociaal om alleen nog maar groene hypotheek te financieren?
- ▶ Wat is de verwachte combinatie van rendement en CO2 voetafdruk, onder verschillende scenario's?

Wat is het klimaat risico op hypotheek, en heeft dit invloed op de huidige waardering?

- ▶ Fysiek risico zoals paalrot en overstromingsrisico
- ▶ Transitierisico doordat bijvoorbeeld niet-groene hypotheek minder waard worden tijdens en na de transitie
- ▶ Analyseren van relevante scenario's, en het doen van aannames in modellering

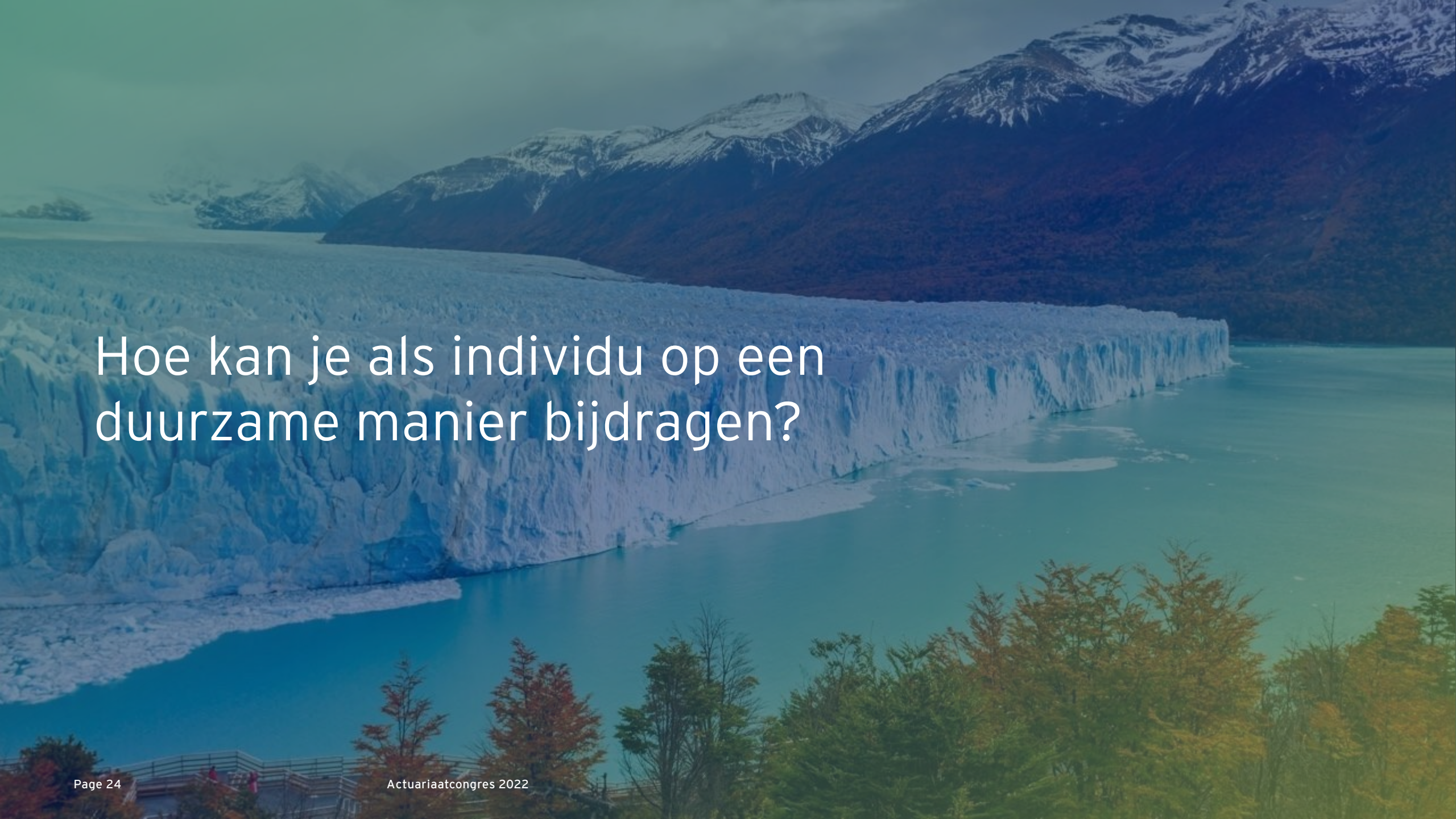
Bron: klimaat-effectatlas.nl

J. Welke data heb je hiervoor nodig en hoe structureer je die?

- ▶ Verschillende soorten gegevens: locatie, funderingstype, bouwjaar, energielabel/verbruik
- ▶ Hoe borgen we data privacy?
- ▶ Hoe integreren we data uit een verscheidenheid aan bronnen in de data infrastructuur?

Hoe kan je als individu op een duurzame manier bijdragen?

Hoe kan je als individu op een duurzame manier bijdragen?

Credits: Dr. Ayana Elizabeth Johnson

A wide-angle photograph of a massive glacier wall meeting a body of water. The glacier is a thick, white wall of ice with visible crevasses and textures. It stretches across the middle ground. In the background, there are dark, rugged mountains with patches of snow. The foreground shows a calm body of water reflecting the sky, with some icebergs floating near the glacier's edge. At the bottom, there are evergreen trees and a wooden walkway with a railing where a few people are standing. The overall scene is majestic and serene.

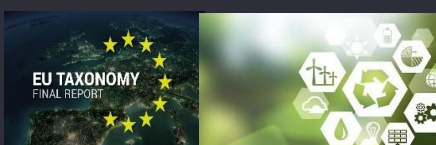
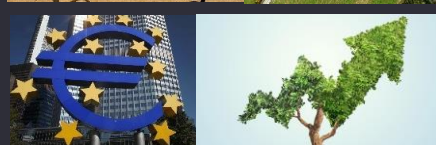
Conclusie

Samenvattend: veel verandering, met een mogelijk grote rol voor de actuaris

- ▶ Er is een transitie gaande naar lange-termijn denken
- ▶ Duurzaamheid is een breed onderwerp, waar het belangrijk is om geïntegreerd te werk te gaan
- ▶ Klimaat risico is actueel en er is veel momentum om dit te adresseren
- ▶ De actuaris kan een centrale rol spelen, met competenties die van toepassing zijn op een groot aantal onderwerpen

Replays of EY NL Sustainable Finance Webinar Series 2021

In this webinar series EY shared and discussed the latest developments in sustainable finance. Speakers from different fields of expertise - both EY and external speakers - brought relevant insights on a broad range of topics from strategy, regulations, data to particular topics like climate change and biodiversity.

	1 - How can sustainability and a focus on long term value result in the next level of business strategies for financial institutions? <i>Strategic positioning, developments in the market, embracing and operationalizing Sustainable Finance in your business</i>	Link
	2 - How can you implement the Sustainable Finance regulations as an business enabler, generating long term value? <i>On SFDR, Taxonomy, MiFID II, CSRD and strategic business implementation</i>	Link
	3 & 4 - How can you measure the financial impact of climate risk? <i>Learning from the Bank of England Climate Biennial Explanatory Scenario stress testing exercise. Separate sessions focused on banking (Tuesday 6 July) and insurance (Thursday 8 July)</i>	Link Banks Link Insurance
	5 - How can you integrate climate risk in your risk management framework? <i>On a view to manage, monitor and mitigate climate risk over a sufficiently long-term horizon</i>	Link
	6 - How can you approach biodiversity in your portfolio? <i>On the Platform Biodiversity Accounting Financials, challenges and how to integrate biodiversity on portfolio and investee level.</i>	Link
	7 - What data challenges need to be overcome within your organization to bring sustainable finance to life? <i>On data sourcing, processing, reporting and data challenges</i>	Link
	8 - How can you set up a net zero strategy? <i>Understanding net zero for investments, science based targets and TCFD disclosures</i>	Link
	9 - How can you further prepare for Sustainable Finance regulations and ECB climate-related and environmental risk inspections? <i>On the ECB guidance, Taxonomy, SFDR level II and business implications</i>	Link

